

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobkyně: L. Z., nar. dne
státní příslušnost Ukrajina
bytem

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 17. 3. 2017, č. j. OAM-543/ZA-ZA04-ZA17-PD1-2014,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá prodloužení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a to na dobu 24 měsíců nebo zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2017, č. j.: OAM-543/ZA-ZA04-ZA17-PD1-2014, kterým jí nebyla prodloužena doplňková ochrana podle ustanovení § 53a odst. 4 zákona o azylu.
2. Žalobkyně v žalobě namítá porušení § 3, § 2 odst. 4, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu, a dále porušení § 14a zákona o azylu, čl. 3 Evropské úmluvy a čl. 3 Úmluvy proti mučení. Žalobkyně uvádí, že dle správního orgánu se situace na Ukrajině v letech 2015 a 2016 relativně uklidnila, situace na východě země však zůstává stále napjatá.

K bezpečnostním incidentům dochází na tzv. linii dotyku, tedy na hranici mezi územím ovládaným povstalci a vládními jednotkami. Žalovaný správní orgán dle žalobkyně konstatoval, že má nyní možnost využít vnitřního přesídlení v rámci země původu, přestože tedy pochází právě z konfliktní zóny, má se přesídlit do jiného místa země. Žalobkyni je z telefonických hovorů s rodinnými příslušníky známo, že ve městě Krasnodon, odkud pochází, se stále nachází vojenská technika a jsou slyšet výbuchy, platidlem je ruský rubl a hranice s Ruskem nekontrolovaná, dochází proto často k přílivu cizího obyvatelstva. Město je odříznuté od dodávek energie, je tam nedostatek léků a dalších potřeb. Žalobkyně se domnívá, že žalovaný porušil svým jednáním mezinárodní závazky ČR, konkrétně závazky vyplývající z Úmluvy proti mučení a z Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Porušení spatřuje v tom, že žalovaný v odůvodnění uvedl, že se žalobkyně má vrátit do oblasti, ze které pochází i přesto, že zároveň uvedl, že se jedná o oblast, ve které stále dochází k bojům. Žalobkyně ohledně svých tvrzení o špatné situaci v Luhanské oblasti odkazuje na zprávy Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), zprávu Human Rights Watch World Report 2017 a další obdobné zprávy. Podle Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky se ukrajinské orgány sice snaží situaci řešit tím, že vnitřně vysídleným osobám poskytují pomoc, avšak pro tuto pomoc není dostatek zdrojů. Na jaře roku 2017 došlo k útoku na misi OBSE, která se nachází poblíž města Krasnodon. Žalovaný dle žalobkyně čerpal informace z neaktuálních zdrojů, neboť použil zprávy z roku 2016, přičemž od té doby se situace na Ukrajině opětovně zhoršila.

3. Druhou námitku žalobkyně směřuje k hrozbě vážné újmy dle § 14a zákona o azylu ve spojení s možností jejího vnitřního přesídlení v zemi původu. Žalovaný dle jejího názoru vyšel z toho, že toto přesídlení je možné, přičemž toto odůvodňuje tím, že ukrajinské státní orgány vysídleným osobám nabízejí pomoc. Dle žalobkyně ovšem není dostatečně řešeno, aby bylo zabráněno faktické diskriminaci vysídlených osob, ke které dochází. Žalobkyně odkazuje na zprávu Vysokého komisaře OSN z roku 2015, dle které je stěžejní bariérou vnitřně přesídlených osob jejich společenská diskriminace. Vedle toho je pro tyto osoby velmi obtížné sehnat zaměstnání nebo dosáhnout finanční pomoci. Žalovaný dle žalobkyně pouze selektivně vybíral informace, které podporovaly jeho závěr, přičemž nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav. Odkazuje přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009 č.j. 5 Azs 40/2009-74, kde jsou uvedena kritéria, k jejichž kumulativnímu naplnění musí dojít, aby bylo možné využít institutu vnitřní ochrany. Konkrétně jde o tato kritéria: (1) zda je jiná část země pro žadatele dostupná, (2) zda přesun do jiné části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě v původní oblasti, (3) zda žadateli nehrozí navrácení do původní oblasti a (4) zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv. Podle žalobkyně není možné institutu vnitřního přesídlení využít, neboť neposkytuje žádné efektivní záruky ochrany jejich práv.
4. Žalobkyně dále namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí z důvodu, že jí bylo odepřeno právo se k celé věci vyjádřit a domnívá se, že při pohovoru, který s ní byl dne 17. 1. 2017 veden, tlumočnice překládala její tvrzení účelově, přičemž výsledek pohovor, jak byl zaznamenán, neodpovídá skutečnosti.
5. Žalobkyně doplnila, že v obdobné situaci se nachází také její přítel, se kterým společně žili i na Ukrajině a společně také požádali o mezinárodní ochranu. V ČR jsou oba plně integrováni. Dále namítá, že je jí známo, že o doplňkovou ochranu žádali její bývalí sousedé, kteří na Ukrajině bydleli ve stejném domovním bloku, přičemž těmto sousedům

doplňková ochrana byla prodloužena, žalobkyně se proto domnívá, že jelikož se jedná o velmi podobnou situaci, bylo zde nedůvodně postupováno jinak.

6. Podle žalobkyně, revidované znění čl. 46 odst. 1 tzv. procedurální směrnice 2013/32/EU zaručuje žadateli o mezinárodní ochranu právo na účinný opravný prostředek ve věci mezinárodní ochrany. Řízení o opravném prostředku u soudu prvního stupně má obsahovat úplné ex nunc posouzení skutkové i právní stránky včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, je tedy dle žalobkyně potřeba, aby soud měl možnost přímo udělit mezinárodní ochranu. Ministerstvo spravedlnosti podle žalobkyně reagovalo tím, že mělo dojít k vytvoření specializovaných tribunálů, přičemž lhůta pro transpozici směrnice byla do 20. 7. 2015. Jelikož k ustavení zmíněných tribunálů nedošlo, mají soudy dle žalobkyně od 21. 7. 2015 povinnost přímo rozhodnout o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně proto žádá, aby jí již tímto rozhodnutím byla prodloužena mezinárodní ochrana ve formě doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, a to na dobu 24 měsíců.
7. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Žalovaný neshledal důvody pro prodloužení doplňkové ochrany, přičemž řádně posoudil politickou a bezpečnostní situaci na Ukrajině včetně stavu dodržování lidských práv a došel přitom k závěru, že došlo k tak zásadním a trvalým změnám situace, že doplňkové ochrany již není třeba. Žalobkyni byla doplňková ochrana udělena z důvodu nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu, neboť správní orgán shledal, že z důvodu nepřehledné bezpečnostní situace a možnosti přelití konfliktu v rámci ukrajinského území nemůže zcela vyloučit negativní dopady na život žalobkyně s přihlédnutím k jejím tehdejším možnostem přesídlit do jiných částí Ukrajiny. Dle tehdy dostupných informací bylo zřejmé, že v Doněcké a Luhanské oblasti docházelo k častým ozbrojeným střetům a bylo možné, že se konflikt bude šířit do dalších oblastí země. K žádosti o prodloužení doplňkové ochrany si žalovaný opatřil dostatečné množství podkladů, zejména aktuální informace o bezpečnostní situaci na Ukrajině a vycházel rovněž z pohovoru provedeného s žalobkyní. Ze zjištěných skutečností však dovodil, že situace na Ukrajině dostala takových změn, že doplňkové ochrany již není potřeba.
8. Žalovaný v rozhodnutí dospěl také k závěru, že situace na východě země je nadále napjatá a žalobkyně pochází z města Krasnodon, které leží přímo v tzv. linii dotyku, tudíž je vyloučen její návrat do jejího původního bydliště. Žalovaný však na základě zjištěných informací dovodil, že situace na zbytku ukrajinského území je stabilizovaná a pod kontrolou ukrajinské vlády. Nenalezl žádné objektivní překážky, které by žalobkyni bránily v tom, aby využila institut vnitřního přesídlení a vrátila se tak zpět do vlasti, kde jí nebezpečí vážné újmy již nehrozí. Žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména na usnesení ze dne 25. 8. 2016 č.j. 9 Azs 187/2016-26 de kterého situaci na Ukrajině nelze považovat za tzv. totální konflikt, je proto na žadateli, aby prokázal dostatečnou míru individualizace a že není možné, aby našel ochranu v jiné části země. Žalovaný konstatoval, že žalobkyně je mladá, zdravá a praceschopná, žije s partnerem, zatím nemají děti a není tedy ani zranitelnou osobou. Z toho žalovaný dovodil, že u žalobkyně není žádná objektivní překážka, která by jí bránila využít vnitřního přesídlení. Vnitřně vysídlené osoby mají navíc možnost využít nejrůznější podpory ze strany ukrajinské vlády. Relevantními žalovaný neshledal ani ekonomické důvody. Nejedná se ani o situaci, kde by došlo k porušení čl. 8 Úmluvy, existence rodinných vazeb bez dalšího

není důvodem pro udělení azylu. V žádném případě pak nelze zaměňovat azylové řízení s jinými mechanismy podle zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců. Žalovaný má za to, že při svém postupu dostatečně zohlednil veškeré podklady a postupoval v souladu s právním řádem, navrhuje proto zamítnutí žaloby.

9. Žalobkyně v replice uvádí, že řešení situace z pohledu žalovaného je její vnitřní přesídlení, s čímž ale ona nemůže souhlasit. Odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008 č.j. 4 Azs 99/2007-93, který uvedl i sám žalovaný a dle kterého: *„Místní podmínky (v cílové části země) musí být takové, aby žadatel mohl vést relativně normální (běžný) život s ohledem na celkové poměry v zemi původu. Pokud by například žadatel byl bez rodinných vazeb a bez neformální sociální sítě, přemístění nebude připadat v úvahu, ledaže by žadatel nebyl ani jinak schopen vést vcelku běžný život na vyšší úrovni, než je úroveň životního minima.“* Žalobkyně by se musela přestěhovat do západní části Ukrajiny, kde by se však pravděpodobně dostala na práh chudoby, nemá tam ani žádné zázemí. Závěr žalovaného o tom, že zde v jejím případě nejsou objektivní překážky bránící přesídlení, považuje za velmi obecný a postrádající úvahu nad reálnými dopady do jejího života, její situaci pouze bagatelizuje. Žalobkyně dále dokládá, že situace v oblasti jejího původního bydliště je i nadále špatná.
10. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
11. Soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť žalobkyně ani žalovaný nenavrhli jeho konání.
12. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím č.j. OAM-543/ZA/ZA04-HA18-2014 ze dne 26. 1. 2015 byla žalobkyni udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu, a to na dobu 24 měsíců. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že bezpečnostní situaci v místě bydliště na Ukrajině nelze považovat za natolik uspokojivou, aby umožňovala její návrat do vlasti, ze zjištěných informací bylo potvrzeno, že v Doněcké a Luhanské oblasti dochází k ozbrojeným střetům. V souvislosti s touto situací UNHCR zaznamenala nárůst vnitřně přesídlených osob, které se však potýkají s celou řadou problémů. Žalovaný dále uvedl, že posoudil individuální situaci žadatelky, která pochází z Krasnodonu a neměla v té době možnost si zajistit dlouhodobější zázemí v jiné části Ukrajiny. V případě jejího návratu do východních oblastí žalovaný konstatoval, že nemůže vyloučit závažné problémy, jejichž dopad není schopen předvídat. Jelikož tedy nebylo možné vyloučit přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 1 a 2 písm. b), udělil žalovaný doplňkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu.
13. Dne 15. 11. 2016 podala žalobkyně žádost o prodloužení doplňkové ochrany, kterou odůvodnila tím, že stále trvají okolnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany. V Krasnodonu bylo vyhlášeno stanné právo, stav je velmi napjatý, život tam probíhá pod velkým tlakem, není možné sehnat práci nebo založit rodinu. V ČR má naopak zaměstnání, byt a žije zde s partnerem. Na Ukrajině má pouze v Kyjevě sestřenici. Situace v Luhansku se dle jejích informací zhoršuje.
14. Ze správního spisu bylo dále zjištěno, že rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 3. 2017, č. j.: OAM-543/ZA-ZA04-ZA17-PD1-2014, nebyla podle § 53a odst. 4 zákona o azylu žalobkyni prodloužena doplňková ochrana. Žalovaný po porovnání informací zjištěných o

aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině s tvrzeními žalobkyně konstatoval, že došlo k takovým změnám, že udělení mezinárodní ochrany již není zapotřebí. K bezpečnostním incidentům dochází na tzv. linii dotyku, dochází k občasnému lokálnímu propuknutí bojů. Ty se již nešíří do dalších oblastí Ukrajiny. Konflikt na východě země je podle žalovaného tzv. zamrzlý a nic nenasvědčuje tomu, že by mělo v tomto směru dojít ke změně. Odkazuje přitom na judikaturu Nejvyššího správního soudu o tom, že v zemi se neprobíhá totální konflikt. Ukrajinská vláda zároveň činí kroky k tomu, aby zajistila pomoc osobám vnitřně přesídleným. Situace žalobkyně se podle žalovaného nebude lišit od situace mnoha podobných jejích spoluobčanů, kteří se v rámci Ukrajiny přesídlili. Žalobkyně je zdravá, ekonomicky aktivní, přičemž na své živobytí si může nadále vydělávat v zemi původu, může zároveň využít i pomoci nabízené ukrajinskou vládou. Žalobkyně měla počítat s tím, že udělení doplňkové ochrany je svou povahou dočasné a měla možnost se materiálně na svůj návrat do vlasti připravit. Nejsou zde žádné překážky, které by jejímu návratu bránily. Pokud však žalobkyně bude mít zájem nadále pobývat v ČR, může postupovat dle zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců.

15. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobkyni již ve vlasti nehrozí vážná újma ve smyslu ustanovení § 14a zákona o azylu, proto už není udělené doplňkové ochrany zapotřebí a žalobkyně může využít alternativu vnitřního přesídlení v rámci své vlasti. Má-li však žalovaný prodloužení doplňkové ochrany odepřít, musí prokázat zásadní změnu okolností v těch aspektech, jež dříve považoval za klíčové. Rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany není rozhodnutím „na zelené louce“, kdy se od základu zkoumají důvody pro udělení mezinárodní ochrany, jako je tomu při první žádosti o mezinárodní ochranu. Jádro prodlužovacího řízení podle ustanovení § 53a odst. 4 zákona o azylu představuje posouzení toho, zda se zásadním způsobem změnily okolnosti, jež vedly k udělení mezinárodní ochrany. Fakticky se jedná o jakýsi přezkum, který vychází z původního rozhodnutí a konfrontuje jej s aktuální situací. Stěžejní důvody, jež dříve vedly k udělení doplňkové ochrany, nelze v prodlužovacím řízení zpětně měnit nebo dokonce doplňkovou ochranu neprodloužit s odůvodněním, že mezinárodní ochrana neměla být v původním rozhodnutí vůbec udělena.
16. K obdobným závěrům došel i Nejvyšší správní soud; své názory vyjádřil v právní větě k rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j.: 7 Azs 21/2011 – 57: *„Odnětí doplňkové ochrany podle § 17a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je možné, pouze pokud okolnosti, které vedly k jejímu udělení, zanikly nebo se změnily do té míry, že jí již není zapotřebí. Pro účely rozhodování o odnětí doplňkové ochrany jsou tyto okolnosti fixovány v důvodech rozhodnutí o jejím udělení a následně je nelze beze změny či zrušení tohoto rozhodnutí (např. cestou mimořádných opravných prostředků) měnit. Důvodem odnětí doplňkové ochrany podle § 17a odst. 1 písm. a) citovaného zákona proto nemůže být, dospěje-li správní orgán dodatečně k závěru, že tato ochrana vůbec neměla být rozhodnutím o jejím udělení poskytnuta, a snaží-li se jejím odnětím „revidovat“ původní rozhodnutí.“* Byť se judikát explicitně týká ustanovení § 17a zákona o azylu (vznik důvodů pro odejmutí doplňkové ochrany), musí se totožný způsob posouzení použít i u druhé kumulativní podmínky (žadatelé hrozí i nadále vážná újma ve smyslu ustanovení § 14a zákona o azylu).
17. V rozhodnutí, jímž byla žalobkyni udělena doplňková ochrana, se žalovaný zabýval možnostmi jejího vnitřního přesídlení, avšak tuto možnost reálnou neshledal, neboť uvedl, že: *„posoudil individuální situaci žadatelky, která před odjezdem z vlasti žila v Krasnodonu, přičemž aktuálně nemá možnost zajistit si dlouhodobější zázemí v jiné části Ukrajiny, jelikož nikdy na Ukrajině v jiné oblasti nežila. V případě jejího návratu do východních oblastí*

Ukrajiny, konkrétně místa dřívějšího trvalého pobytu, ve kterém v současnosti dochází k eskalaci střetů ukrajinských vládních vojsk, Národní gardy a uskupení separatistů, tak správní orgán nemůže zcela vyloučit závažné problémy, jejichž dopad na život jmenované není schopen předvídat.“ Žalovaný uzavřel, že nelze vyloučit nebezpečí přímé a bezprostřední vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. V napadeném rozhodnutí žalovaný předně konstatoval podstatnou změnu bezpečnostní situace v zemi původu žalobkyně, kterou nyní označil již za stabilizovanou s výjimkou východních oblastí Ukrajiny, kde na tzv. linii dotyku stále dochází k bezpečnostním incidentům. Nic dle žalovaného nenásvědčuje tomu, že by konflikt měl přerůst do dalších oblastí Ukrajiny, nejedná se o tzv. totální konflikt. Dle jeho tvrzení proto žalobkyně nyní má možnost využít vnitřního přesídlení v rámci vlasti.

18. Na základě výše uvedeného považuje soud za přípustné toliko, aby žalovaný odepřel žalobkyni prodloužení mezinárodní ochrany z důvodu možnosti vnitřně přesídlit pouze za situace, kdy prokáže a odůvodní, proč dříve nemohla vnitřního přesídlení využít a nyní již může. Žalovaný byl proto povinen v napadeném rozhodnutí porovnat uvedené závěry ohledně situace vnitřních přesídlenců na Ukrajině s nově zjištěnými informacemi.
19. Žalovaný vycházel při posuzování aktuální situace na Ukrajině z Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) – „Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině“ – aktualizace č. 3, září 2015, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva – „Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině 16. 8. Až 15. 11. 2016“ ze dne 9. 12. 2016, Výroční zprávy Human Rights Watch 2016 ze dne 27. 1. 2016, Zprávy Freedom House – Svoboda ve světě 2016 – Ukrajina ze dne 27. 1. 2016, Informace OAMP: Bezpečnostní a politická situace na Ukrajině s přihlédnutím ke konfliktu na východě země ze dne 24. 11. 2016. Všechny uvedené zprávy jsou součástí správního spisu. Namítá-li tedy žalobkyně, že většina zdrojů použitých žalovaným je z roku 2015, pak z tohoto roku je pouze první informace, kterou nadto žalobkyně sama v žalobě akcentuje s tím, že z dané informace vyplývá, že vnitřně přesídlené osoby se musí potýkat s celou řadou překážek. Většina zpráv je z konce roku 2016, což s ohledem na to, že rozhodnutí bylo vydáno v březnu 2017 nelze považovat za neaktuální (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu č.j. 9 Azs 293/2017-30 ze dne 14. 12. 2017). Informaci z 2015 pak cituje sama žalobkyně, je tedy zjevné, že se závěry v ní ztotožňuje a za neaktuální je nepovažuje.
20. Mezi oběma účastníky je nesporné, že bezpečnostní situaci na východě Ukrajiny považují za problematickou, zejména pokud jde o tzv. linii dotyku. Žalobkyně pochází z města Krasnodon v Luhanské oblasti, kde ke konfliktům nesporně dochází. Po žalobkyni proto nelze požadovat, aby se vrátila do místa svého původního bydliště. Žalobkyně namítá, že žalovaný konstatoval, že pochází z oblasti tzv. linie dotyku, a přesto došel k závěru, že by měla využít institutu vnitřního přesídlení a přesídlit do jiného místa její země. Soud konstatuje, že při posuzování možností žalobkyně ohledně vnitřního přesídlení bylo na místě se zabývat jednak poměry v zemi jejího původu, a dále zkoumat její osobní poměry, jakož i její bezpečnost v případě návratu. Zároveň je potřeba zohlednit také skutečnost, že je-li vnitřní přesídlení možné, má přednost před uplatněním institutu mezinárodní ochrany. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Azs 99/2007-93: *„je při posuzování možnosti vnitřní ochrany nezbytné zhodnotit především reálnost (faktickou i právní), přiměřenost, rozumnost a smysluplnost tohoto řešení. Je třeba se zabývat zejména její dostupností, celkovými poměry panujícími v zemi původu, osobními poměry žadatele (např. pohlaví, etnická příslušnost, rodinné vazby, zdravotní stav, věk a ekonomická situace),*

účinností vnitřní ochrany a postavením žadatele po jeho přesunu z hlediska respektování a zajištění základních lidských práv v místě vnitřní ochrany. Rovněž je třeba zvážit bezpečnost žadatele, a to jak po přesunu do cílové části země, tak po jeho přesídlení.“ Nejvyšší správní soud v rozhodnutí č.j. 5 Azs 27/2019-40 ze dne 2. 7. 2019: dále konstatoval, že „k otázce bezpečnostní situace v zemi, kam má být cizinec vrácen v souvislosti s posouzením možného vnitřního přesídlení, Nejvyšší správní soud již opakovaně konstatoval, že koncept vnitrostátní ochrany je vyjádřením subsidiarity mezinárodní ochrany; stěžovatelka tedy primárně musí využít možnosti vnitřního přesídlení (srov. např. rozhodnutí NSS sp. zn. 2 Azs 29/2011, sp. zn. 7 Azs 3/2012, či sp. zn. 6 Azs 22/2014).“

21. Žalovaný při posouzení možnosti přesídlení vycházel z Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) ze září 2015. Z uvedené zprávy vyplývá, že ačkoli se vnitřně vysídlené osoby stále potýkají s celou řadou problémů, jejich situace se od roku 2014 podstatně zlepšila. Přesídlení je možné, pokud při posouzení individuální situace žadatele není zjištěno, že by s ohledem na svou situaci spadal do některé z ohrožených kategorií. Pokud je alternativa vnitřního přesídlení relevantní, je nutné zkoumat, zda je přiměřená, pokud jde o individuální okolnosti daného žadatele. Konkrétně: *„při vyhodnocování toho, zda by jedinec mohl žít relativně normální život bez nepřiměřených strážní v oblasti přesídlení vzhledem k jeho situaci, je zapotřebí zvážit celou řadu faktorů. Tyto faktory zahrnují situaci z hlediska jistoty a bezpečnosti v navrhované oblasti přesídlení, dodržování lidských práv v dané oblasti a možnosti ekonomického přežití. Z důvodů souvisejících s poznatky zmíněnými v předcházejících kapitolách se může stát, že v případě některých osob nebudou v závislosti na individuálních okolnostech daného případu kritéria „přiměřenosti“ splněna.“* Mezi faktory, které by měly být zohledněny, patří dostupnost obživy, dostupnost bydlení, dostupnost zdravotní péče, dostupnost jiných základních potřeb či překážky pro integraci. Pokud jde o některé osoby, je potřeba věnovat jim obzvláštní pozornost (jedná se osoby uvedené v bodě 50 Informace z roku 2015).
22. Žalovaný dále uvedl, že dle Informace OAMP: Bezpečnostní a politická situace na Ukrajině s přihlédnutím ke konfliktu na východě země ze dne 24. 11. 2016 se bezpečnostní situace v zemi uklidnila, bezpečnostní incidenty se soustřeďují na tzv. linii dotyku. Totéž potvrzuje Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině 16. 8. Až 15. 11. 2016 a další zprávy.
23. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, v čem se bezpečnostní a politická situace na Ukrajině změnila, konkrétně, že za problematické lze aktuálně považovat východní oblasti Ukrajiny, ale již se nepředpokládá, že by se konflikt měl šířit i do dalších oblastí, zatímco v původním rozhodnutí nebyly tyto skutečnosti ještě dostatečně jasné. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí č.j. 5 Azs 55/2017-27 uvedl, že: *„K samotné bezpečnostní situaci pak Nejvyšší správní soud připomíná, že ačkoli je stěžovatel původem z východní Ukrajiny, tj. z té části země, kde se vnitřní konflikt geograficky ustálil, jeho intenzita výrazně kolísá a nelze ho hodnotit jako tzv. totální konflikt vykazující vůči stěžovateli konkrétní individualizované nebezpečí (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2016, č. j. 6 Azs 155/2016 – 33, ze dne 25. 9. 2017, č. j. 5 Azs 134/2017 – 24, ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 226/2017 – 31, nebo ze dne 17. 8. 2017, č. j. 10 Azs 112/2017 – 42, ze dne 29. 11. 2017, č. j. 2 Azs 363/2017 – 35, ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017 – 27 atp.).“*
24. Dále žalovaný konstatoval, že činí své rozhodnutí s vědomím toho, že situace dotyčné po jejím návratu do vlasti se nebude lišit od situace mnoha tisíců jejích spoluobčanů, kteří se v rámci Ukrajiny přesídlili. Dle žalovaného je registr lidí, které se ukrajinské úřady snaží relokovat v rámci svého území, provozován Ministerstvem pro sociální politiku a je pravdou, že se určité kategorie osob potýkají s překážkami. Celkově

však ukrajinská vláda činí kroky, aby svým občanům napomohla a posílila možnosti jejich integrace v jiné části Ukrajiny. Soud konstatuje, že dle dostupných informací nelze v případě některých osob vyloučit, že dochází k jejich diskriminaci a jsou zde i další problémy, se kterými se vnitřně vysídlené osoby potýkají, nelze však přisvědčit námitce žalobkyně, že by žalovaný svou argumentací nedostatečně zkoumal skutkový stav a selektivně vybíral informace v její neprospěch.

25. Žalovaný se zabýval jednak okolnostmi ohledně situace na Ukrajině, jednak také osobními poměry žalobkyně a jejími možnostmi v případě vysídlení. Žalovaný si opatřil relevantní podklady, aby zjistil aktuální stav bezpečnostní a politické situace v zemi původu a porovnal jej se situací z doby, kdy byla žalobkyni udělena doplňková ochrana, své závěry přezkoumatelným způsobem odůvodnil. Většina území je plně pod kontrolou ukrajinské vlády a není důvod se domnívat, že by žalobkyni v těchto oblastech měla hrozit vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu, také poměry vnitřně vysídlených osob dostaly viditelného zlepšení. Žalovaný nedošel ani k závěru, že by se žalobkyně po svém návratu měla ocitnout na hranici chudoby a že by jí nebylo umožněno vést běžný život nebo že by se měla po návratu ocitnout zcela osamocena bez soukromých a rodinných vazeb. Žalobkyni označil za zdravou a ekonomicky aktivní osobu, která si vydělává práci, přičemž konstatoval, že toto může činit i ve své vlasti. Může zároveň využít zmíněné pomoci, kterou od roku 2014 poskytuje ukrajinská vláda vysídleným osobám. V ČR žije s partnerem, se kterým však žila i předtím na Ukrajině, mohli by se tedy vystěhovat spolu a realizovat své rodinné vazby ve vlasti. Žalovaný doplnil, že žalobkyně zatím nemá děti, nelze ji tedy ani považovat za zranitelnou osobu. Individuální situace žalobkyně se oproti původnímu rozhodnutí nezměnila, žalovaný však správně dovodil, že s ohledem na aktuální situaci v zemi a její osobní poměry, přičemž není ani známa ani jiná překážka, která by měla žalobkyni v návratu bránit, se nyní již na Ukrajinu vrátit může. Žalovaný dále zdůraznil, že se v případě doplňkové ochrany jedná o dočasný institut a žalobkyně s tímto měla počítat a na svůj návrat se mj. i materiálně připravit. S těmito závěry se soud ztotožňuje. Nad rámec uvedeného soud konstatuje, že v protokolu ze dne 17. 1. 2017 žalobkyně uvedla, že na Ukrajině má sestřenici v Kyjevě, u které před odjezdem z Ukrajiny dočasně pobývala. Uvedla také, že v Kyjevě měla problémy s tím, že ji a jejího partnera tamní obyvatelé považovali za separatisty, žádný konkrétní incident však žalobkyně nezmínila.
26. K obecným námitkám žalobkyně o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a nezjištění všech rozhodných okolností soud uvádí, že žalobkyně nespecifikovala, jak konkrétně se žalovaný těchto pochybení měl dopustit, proto není možné se k nim ani vyjádřit. Soud alespoň obecně uvádí, že žalovaný v dostatečném rozsahu a s odkazem na aktuální zprávy o situaci v zemi původu řádně zjistil skutkový stav věci a přijal jemu odpovídající právní závěry, jež v dostatečném rozsahu odůvodnil, přičemž se vypořádal se všemi podstatnými skutečnostmi a argumenty, jež v řízení vyšly najevo. Soud podotýká, že žalovaný čerpal své informace z aktuálních zpráv (šlo převážně o zprávy z roku 2016).
27. Námitku žalobkyně ohledně nedostatků protokolu soud důvodnou neshledal. Soud ze spisu zjistil, že dne 17. 1. 2017 byl proveden pohovor k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany. Žalobkyně měla možnost se k protokolu vyjádřit a vznést námitky, přičemž této možnosti nevyužila. Následně měla možnost se seznámit s podklady pro rozhodnutí, kde se nechtěla vyjádřit ke zdrojům informací, seznámit se s podklady ani navrhnout jejich doplnění. Uvedla pouze, že situace v Luhanské oblasti se nadále zhoršuje. V žalobě

žalobkyně nikterak nespécifikovala, v čem konkrétně spatřuje pochybení žalovaného. Za nepřezkoumatelné soud rozhodnutí z tohoto důvodu nepovažuje.

28. K tvrzení žalobkyně ohledně její integrace v ČR soud konstatuje, že snaha o legalizaci pobytu na území České republiky (a s tím spojená tvrzení o integraci žalobkyně do české společnosti) není azylově relevantním. Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, který vyšel z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 11. 3. 2015 č.j. 3 Azs 256/2014-27 a rozsudek ze dne 28. 11. 2008 č.j. 5 Azs 46/2008-71), dle kterého: „*zpravidla tak neudělení mezinárodní ochrany nebude znamenat natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby bylo možné uvažovat o rozporu s č. 8 Úmluvy*“, výjimkou by byl pouze případ: „*kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR.*“ Žalobkyně neuvedla žádné konkrétní okolnosti ohledně svých soukromých či rodinných poměrů, které by nasvědčovaly tomu, že by jejím vycestováním mohlo dojít k zásahu do těchto vazeb. Uvedla, že zde žije s partnerem, se kterým žili předtím společně na Ukrajině. Nic však nebrání tomu, aby se na Ukrajinu odstěhovali společně zpět a realizovali své rodinné vazby ve vlasti. Taktéž fakt, že zde žalobkyně má známé a kamarády nelze považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný správně upozornil, že pokud by žalobkyně měla zájem nadále žít na území ČR, má možnost svůj pobyt zde legalizovat prostřednictvím příslušných předpisů, konkrétně dle zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců. Řízení o udělení mezinárodní ochrany nelze v žádném případě zaměňovat s mechanismy dle pobytového zákona.
29. K námitce, že, že v obdobné věci jejích bývalých sousedů bylo rozhodnuto opačně, soud uvádí, že žalobkyně nepředložila soudu žádné konkrétní důkazy, na základě kterých by bylo možné toto tvrzení potvrdit.
30. Ze všech shora uvedených důvodů neshledal soud žádnou z námitek žalobkyně důvodnou, a proto žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
31. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 7. 2. 2020

Mgr. Kamil Tojner, v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: